

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

lužických popelnicových polí. Lokalita „Nad Jamnickou cestou“ leží severozápadně od obce na jihovýchodně orientovaném svahu v nadmořské výšce cca 330–331 m n.m. Základní poloha lokality na mapě ZM 1:10 000 15-32-17 je vymezena body od Z a J s.č. vzdálenými 478:346, 477:340 mm. Na lokalitě „Nad Jamnickou cestou“ byly zkoumány a zdokumentovány tři mělce zahlobené sídlištní objekty s nepočetným keramickým materiálem, který dovoluje rámcové datování do doby lužických popelnicových polí.

„Za Školou“. KLPP. Sídlíště. Záchraný výzkum.

Další archeologická lokalita se nachází na severním okraji obce, na východ od zdejší Základní školy v nadmořské výšce 292 m n.m. Základní poloha lokality na mapě ZM 1:10 000 list č. 15-32-18 je vymezena body od Z a J s.č. vzdálenými 122:322 mm.

V poloze „Za Školou“ byl zachycen jeden rozsáhlý hliník s keramickými nálezy patřícími kultuře lužických popelnicových polí.

Michaela Zezulová, SPÚ Ostrava, odd. Opava

Resumé:

Stěbořice (Bez. Opava), „Nad Jamnickou cestou“. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

Stěbořice (Bez. Opava), „Za Školou“. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

SVATOBOŘICE-MISTRŮN (okr. Hodonín)

Ulice U Školy. Střední doba bronzová. Sídlíště. Záchraný výzkum.

Při výkopu základů rodinného domku v ulici U Školy (lokalizace na ZM 1:10 000, 34-22-07, od Z a J s.č. 147:208 mm) byl zdokumentován objekt středodunajské mohylové kultury. Ze zásypu objektu pocházejí dva astragály, které byly zhotoveny z kůstek kozy a tura. Z objektu byly vyzvednuty fragmenty dvou tenkostěnných keramických šálků. Dále z objektu pochází hojné množství fragmentů hrubé keramiky, mazanice, pískovcové brousky a zvířecí kosti.

Martin Hložek, FF MU Brno

Resumé:

Svatobořice-Mistřín (Bez. Hodonín), U Školy Str. Mittlere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

ÚNANOV (okr. Znojmo)

Intravilán obce, okolí kostela sv. Prokopa. Doba bronzová. Sídlíště (?). Záchraný výzkum.

Nejstarší osídlení na lokalitě (viz popis v kap. Středověk a novověk) reprezentuje ojedinělý nezdobený zlomek výdutě nádoby, který můžeme rámcově zařadit do průběhu doby bronzové, pocházející ze středověkých vrstev. Tento nález indikuje možnost existence pravěkého sídliště v prostoru kostelního návrší.

Zdeněk Čizmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Únavov (Bez. Znojmo), Intravilan der Gemeinde. Bronzezeit. Siedlung (?). Rettungsgrabung.

VELKÉ HOŠTICE (okr. Opava)

„Za Humny“. KLPP. Ojedinělý objekt. Záchraný výzkum.

V rámci záchranného výzkumu (viz kap. Středověk a novověk) byl zdokumentován objekt 503, ve kterém se nalézaly promíšené keramické zlomky středověké s fragmenty keramiky kultury lidu lužických popelnicových polí.

Jiří Juchelka, SPÚ Ostrava, arch. odd. Opava

Resumé:

Velké Hoštice (Bez. Opava), „Za Humny“. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Einzelobjekt. Rettungsgrabung.

VIZOVICE (okr. Zlín)

„Ostrý vrch“. KLPP. Hradisko, sídlíště. Povrchový průzkum. Uložení: Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Zalesněný vrchol „Ostrého vrchu“ (kóta 537) tvoří jeden ze severních výběžků hlavního hřebene Vizovických vrchů, zvedající se nad širokým údolím, v němž se stékají říčky Bratřejovka a Lutoninka, zhruba 3 km jihovýchodně od centra Vizovic. Hradisko se stopami opevnění na vrcholu kopce objevili v roce 2000 D. a N. Cendelínovi, zároveň s několika zlomky keramiky. V srpnu 2001 provedli referenti na nově objevené lokalitě povrchový průzkum.

Hradisko, situované na temeni kóty 537, má oválný tvar o rozměrech zhruba 110x60 m, s delší osou ve směru JZ-SV. Zřetelné pozůstatky opevnění ve formě valu jsou dochovány v jihozápadní části obvodu. Severovýchodní část, kde se stopy valu vytrácejí, je vymezena terénní hranou a částečně i výchozem skalního hřebene. Obvodová fortifikace je nejmohutnější v jižní části, tedy v místech úzké přístupové šije, kde je v délce

několika metrů patrný ještě jeden nižší, předsunutý val. Na jihozápadním konci vstupuje do areálu hradiska lesní cesta a v místech, kde porušuje obvodový val, je patrné větší množství červeně zbarvených (přepálených?) pískovců. Těsně vedle této lesní cesty, v severovýchodní části hradiska, byly při povrchové prospekci zjištěny stopy amatérské sondy pravděpodobně novějšího data. Na částečně zachovaných profilech bylo pozorováno, že tenká vrstva lesního humusu pokrývá světle hnědou, pouze místy výrazněji probarvenou půdu, promísenou úlomky pískovcových kamenů, z nichž některé byly opět červeně zbarveny. Z hlíny pocházející z výkopu byly získány dva zlomky keramiky se zvětřalým hnědým povrchem, z nichž jeden byl zdoben úzkým mělkým rýhováním.

Dosavadní keramické nálezy z prostoru hradiska na „Ostrém kopci“ u Vizovic můžeme klást do okruhu kultury lužických popelnicových polí, zatím bez možnosti bližšího zařazení.

Pod hradiskem, ve vzdálenosti ca 200 m severozápadním směrem, objevil D. Cendelín na jaře 2001 zřejmě stopy sídliště. V terénu narušeném lesní cestou získal při povrchovém sběru několik zlomků keramiky, většinou s černě tuhováním a leštěným povrchem. Tyto nálezy lze celkem bezpečně datovat do období KLPP.

*Jana Langová, Muzeum JV Moravy Zlín
Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno*

Resumé:

Vizovice (Bez. Zlín). „Ostrý vrch“. Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Burgwall und Siedlung. Terrainbegehung.

VRBOVEC (okr. Znojmo)

Intravilán. ÚK. Sídlíště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum byl prováděn na místě (stavební parcela 70, stavba RD p. Vyhliďala), které se nachází v nadmořské výšce 220 m n.m. na mírné terénní vyvýšenině, která je součástí táhlého, mírně stoupajícího svahu orientovaného JV směrem. Podloží lokality, tvořené sprašovými hlínami, je překryto hnědozemními půdami. Vodní zdroj Vrbovecký potok je vzdálen cca 150 m V směrem, jeho prameniště se nachází 650 m SSZ směrem.

Na lokalitě bylo zachyceno celkem 5 sídlištních objektů, které se svou polohou navzájem respektovaly. Objekty č. 1-4 byly prozkoumány částečně (cca polovina). U objektu č. 5 bylo vzhledem k nedostatku času provedeno pouze zaměření a ovzorkování. V zásypu jam se četně objevovaly drobné mazanice. Nejpočetněji jsou zastoupeny nálezy kamenných industrií.

K nejzajímavějším nálezům štípané industrie patří šipka s řapem, vyrobená z kryptokrystalického šedého silicitu, který se nachází ve vzdálenosti 40 km SV směrem nebo v okolí Brna (70 km SV směrem). Z exportovaných surovin je zde zastoupen radiolarit z oblasti Krems (50 km J směrem). Z místních surovin je zastoupen rohovec Krumlovského lesa. Na výrobu jiných kamenných industrií (drtidla, brousky, zrotěrky apod.) byly používány místní suroviny pocházející z dyjského masívu vzdáleného 5-10 km S směrem od lokality.

Všechny objekty je možné na základě keramických zlomků zařadit do starší doby bronzové, do únětické kultury. Vzhledem k tvaru sídlištních jam (kruhový půdorys), zahloubení stěn a jejich obsahu (drtidlo, zrotěrka, šipka, dláto, zlomky zvířecích kostí aj.) je možné uvažovat o tom, že zde bylo zachyceno hospodářské zázemí osady. Nejbližší sídliště únětické kultury se nachází na katastrálním území Vrbovice v trati „Langrova cihelna“, která je vzdálena cca 900 m JV směrem.

Tomáš Berkovec, Jaroslav Šmerda, JMM Znojmo

Resumé:

Vrbovec (Bez. Znojmo), Intravillan der Gemeinde. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

ZNOJMO (okr. Znojmo)

Staré město, ul. Úvoz. Doba bronzová. Ojedinelé nálezy. Záchranný výzkum.

V rámci záchranného výzkumu (viz kap. Středověk a novověk) bylo objeveno též několik zlomků keramiky z doby bronzové.

Ul. Přímětická. Starší doba bronzová. Ojedinelé nálezy. Záchranný výzkum.

V rámci záchranného výzkumu (viz kap. Středověk a novověk) byl získán též materiál ze starší doby bronzové.

Horní náměstí 8. ÚK, VS. Výšinné sídliště. Záchranný výzkum.

V měsíci dubnu a listopadu 2001 byl proveden záchranný archeologický výzkum na Horním nám. 8 ve Znojmě. Ten byl vyvolán kopáním rýh kolem základů domu za účelem položení izolace pro odvlhčení zdiva. Dotčená oblast se nachází v severní části historického jádra města Znojma, v prostoru MPR. Plocha dotčená stavební činností se na ZM ČR 34 - 113 v měřítku 1:25 000 nachází v bodě 147 mm od západní sekční čáry a 20 mm od jižní sekční čáry. Na ZM ČR list č. 34-11-21 v měřítku 1:10 000 se pak nachází v bodě od Z a J s.č. 368:51 mm.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00